

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr.
Karolínou Tylovou, LL.M., ve věci

žalobce: X, narozen X
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8 - Dolní Chabry

proti

žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2018, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 19. 9. 2018, č. j. X, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jako opožděné jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Liberec (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 7. 2018, sp. zn.: X, č. j.: X. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z nedbalostního spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) ve spojení s porušením § 18 odst. 4 téhož zákona, kterého se dopustil tím, že dne 5. 11. 2017 v 9:33 hod., v obci X, v ulici X, ve směru na X, řídil osobní motorové vozidlo tovární značky X, registrační značky X, s nímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 14 km/h, čímž porušil povinnost podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za přestupek byla žalobci podle § 35 písm. b) ve spojení s § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1 700 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Žalobce se současně domáhá přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2018, č. j. X, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 20. 7. 2018, sp. zn.: X, č. j.: X, které je samostatně vyloučeno ze soudního přezkumu. Uvedeným usnesením byla zamítnuta žádost žalobce o prominutí zmeškání úkonu ve věci podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 20. 7. 2018, sp. zn.: X, č. j.: X.
3. Žalobce nejprve připomněl, že dne 21. 5. 2018 jeho zmocněnec X vznesl námitku podjatosti celého úřadu žalovaného a všech jeho zaměstnanců ve všech pravomocně neskončených řízeních, kde vystupoval jako zmocněnec obviněných. Jako důvod uvedl, že zmocněnec žalobce podal proti žalovanému dvě žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu spočívajícím ve zveřejňování osobních údajů na webové stránce žalovaného, přičemž první z nich se mu podařilo vyhrát. Vzhledem k úspěšnosti žaloby zmocněnce žalobce a povinnosti žalovaného platit náklady řízení vyvstává pochybnost o objektivnosti žalovaného, protože se bude chtít mstít zmocněnci žalobce tím, že bude rozhodovat ve vedených správních řízeních v neprospěch jeho zmocnitelů. Dle žalobce jde o analogickou situaci, jako když se soudce nachází ve sporu s účastníkem řízení nebo jeho zástupcem. Žalobce spatřoval podstatnou vadu řízení v tom, že o námitce podjatosti nerozhodlo v prvním stupni Ministerstvo dopravy formou usnesení před vydáním napadeného rozhodnutí. Odkazoval na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudky ze dne ze dne 16. 10. 2017, č. j. 7 As 281/2016-26, ze dne 13. 2. 2015, č. j. 7 As 158/2014-30, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 7A 192/2000-76.
4. Žalobce dále namítal, že závěr žalovaného, že odvolání proti prvostupňovému meritornímu rozhodnutí odeslané jeho zmocněncem dne 10. 8. 2018 prostřednictvím e-mailové adresy X na adresu elektronické podatelny správního orgánu I. stupně nebylo do elektronické podatelny správního orgánu I. stupně doručeno, protože se jednalo o spam, spočívá na nesprávném posouzení věci. Odvolání nebylo doručeno správnímu orgánu I. stupně z důvodu vzniklého na straně správního orgánu, neboť e-mailová adresa zmocněnce

žalobce byla na X spamového filtru, který správní orgán I. stupně používal na své elektronické podatelně. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2015, č. j. 9 As 223/2015-35, žalobce poukázal na povinnost správního orgánu prokázat, že se jednalo o spam. Žalobce trval na tom, že jeho e-mail neobsahoval nevyžádané obchodní sdělení ani škodlivý kód a o spam se tedy nejednalo. K prokázání svého tvrzení navrhl znalecké zkoumání jím předložených e-mailů a znalecké ohledání elektronické podatelny správního orgánu a jejího nastavení, zejména spamového filtru. Dle žalobce bylo povinností správního orgánu nastavit spamový filtr tak, aby došlo k odmítnutí spamu pouze v případě, kdy se o spam skutečně jedná.

5. Žalobce považoval e-mail s informací o nedoručení e-mailu s odvoláním do elektronické podatelny správního orgánu I. stupně za důkaz, že předmětný e-mail se dostal do dispozice správního orgánu I. stupně, a spatřoval v této situaci analogii s případem, kdy adresát odmítne poskytnout potřebnou součinnost při doručování zásilky, kdy platí fikce doručení podle § 24 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).
6. Žalobce uvedl, že podání bylo automatizované a s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 1911/11, a ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 9 As 97/2016-36, a ze dne 15. 12. 2014, č. j. 6 As 218/2014-34, mohl spoléhat na to, že podání správnímu orgánu I. stupně došlo a nebude elektronickou podatelnou vyhodnoceno jinak, než sám zamýšlel. O odmítnutí e-mailu spamovým filtrem správního orgánu I. stupně se dozvěděl až při zpětné kontrole své e-mailové schránky dne 13. 8. 2018.
7. Žalobce také namítal, že pokud podal odvolání až dne 13. 8. 2018, jak tvrdí žalovaný, mělo být vzhledem k výše uvedenému vyhověno jeho žádosti o prominutí zmeškání lhůty. Správní orgán I. stupně navíc vydal usnesení o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, aniž by vyčkal konce lhůty pro doplnění žádosti o prominutí zmeškání lhůty. V této souvislosti žalobce citoval z nálezu Ústavního soudu ze dne 1. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 40/15.
8. Závěrem žalobce vyjádřil nesouhlas se zveřejňováním svých osobních údajů a osobních údajů svého právního zástupce na webových stránkách Nejvyššího správního soudu a uplatnil požadavek na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.
9. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalovaného

10. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a spisovou dokumentaci. K námitce podjatosti žalovaný sdělil, že na ni žalobci odpověděl sdělením doručeným zmocněnci žalobce dne 28. 5. 2018 a tento postup by schválen Ministerstvem dopravy. Spisová dokumentace v projednávané věci byla žalovanému postoupena až dne 6. 9. 2018, proto na námitku podjatosti vznesenou dne 21. 5. 2018 nebylo reagováno.
11. Správní orgán provedl kontrolu nastavení elektronické podatelny u externí IT společnosti X., a zjistil, že e-mailové podání, které se zmocněnec žalobce pokusil odeslat dne 10. 8. 2018 z e-mailové schránky X z IP adresy X, nebylo správnímu orgánu I. stupně řádně

doručeno, neboť tato adresa v danou dobu rozesílala nevyžádanou poštu a byla zařazena do X. Jednalo se o standardní bezpečnostní nastavení poštovních serverů na internetu, které se využívá k tomu, aby nedocházelo k zahlcování e-mailových schránek a poštovních serverů nevyžádanou poštou, správní orgán I. stupně nebyl schopen ovlivnit, které servery byly v dané době zařazeny na X, a e-maily odeslané ze serverů uvedených na X se nezobrazovaly v tzv. spamových zprávách správního orgánu I. stupně. Aby měl odesílatel e-mailu jistotu, že jeho e-mail byl řádně doručen do elektronické podatelny správního úřadu, musí vždy vyčkat na doručenkou odeslanou elektronickou podatelnou potvrzující jeho přijetí.

12. Žalovaný rovněž poukázal na to, že Nejvyšší správní soud vyhodnotil postupy zmocněnce žalobce X v jiných řízeních jako záměrně obstrukční, přičemž zmocněnec žalobce byl osobou dobře seznámenou se zákonnou úpravou doručování a důsledky jejího nedodržení.
13. Z uvedených důvodů žalovaný navrhoval, aby soud žalobu zamítl.

III. Replika žalobce

14. V replice k vyjádření žalovaného žalobce zopakoval argumentaci uvedenou v žalobě a setrval na svém žalobním návrhu. Nadto uvedl, že jeho zmocněnci žádný právní předpis neukládal povinnost vyčkat na doručenkou potvrzující doručení e-mailu na elektronickou podatelnu správního orgánu. Předmětný e-mail s odvoláním byl odmítnut pochybením elektronické podatelny nebo antivirové společnosti provozující tzv. X užívaný správním orgánem I. stupně, neboť všechny ostatní e-maily odeslané z e-mailové schránky X před i po tomto datu byly elektronickou podatelnou přijaty. Tzv. X jsou vytvářeny soukromoprávními společnostmi, které dle žalobce nejsou oprávněny určovat, které e-maily z určitého poštovního serveru nebudou správními orgány přijímány. Je odpovědností správního orgánu, zda využíval k ochraně před nevyžádanými e-maily právě tzv. X a jaké poštovní servery jsou na takovém X uvedeny. Postup správního orgánu I. stupně byl dle žalobce založen na libovůli správního orgánů při přijímání podání prostřednictvím e-mailů.

IV. Zjištění ze správního spisu

15. Dne 20. 7. 2018 správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí o přestupku, kterým žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona o silničním provozu ve spojení § 18 odst. 4 téhož zákona a uložil mu podle § 35 písm. b) a § 46 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 123c odst. 4 písm. g) zákona o silničním provozu pokutu ve výši 1 700 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Prvostupňové rozhodnutí bylo zmocněnci žalobce doručeno dne 26. 7. 2018.
16. E-mailem bez elektronického podpisu ze dne 13. 8. 2018 zmocněnec žalobce správnímu orgánu I. stupně sdělil, že dne 10. 8. 2018 podal odvolání v projednávané věci prostřednictvím e-mailu s elektronickým podpisem. Zmocněnec žalobce uvedl, že spamový filtr správního orgánu I. stupně jeho e-maily posoudil jako spam a odmítl doručení do elektronické podatelny. Proto se zmocněnec žalobce znovu odvolal proti prvostupňovému rozhodnutí a požádal o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání z důvodu, že nemohl očekávat, že jeho

podání bude odmítnuto, když všechna dřívější podání se stejné e-mailové schránky byla elektronickou podatelnou správního orgánu I. stupně zpracována a přijata.

17. Správní orgán I. stupně prověřil dne 14. 8. 2018, že složka SPAM poštovní schránky X neobsahuje e-mail ze dne 10. 8. 2018 s odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí. K výzvě správního orgánu I. stupně žalobce dne 16. 8. 2018 znovu odeslal sdělení ze dne 13. 8. 2018 datovou schránkou. Zároveň předložil printscreen e-mailu ze dne 10. 8. 2018 od odesílatele X › adresovaný do poštovní schránky X, který informoval, že přiložená zpráva nemohla být doručena adresátovi, protože IP adresa serveru uživatele poštovní schránky X byla v databázi X. Dle druhého printscreenu se v příloze nacházela zpráva od uživatele poštovní schránky X s textem „Odvolávám se do rozhodnutí vydaného v řízení sp. zn. X. X, 22. 10. 1972 X“ odeslaná dne 10. 8. 2018 v 15:00 hod. na adresu X podepsaná elektronickým podpisem .
18. Dne 23. 8. 2018 rozhodl správní orgán I. stupně usnesením o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, proti němuž se žalobce dne 28. 8. 2018 odvolal. Rozhodnutím ze dne 3. 10. 2018 žalovaný potvrdil usnesení, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o prominutí zmeškání úkonu ve věci podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Dle žalovaného ze zjištění správního orgánu I. stupně i z žalobcem předložených printscreenů vyplynulo, že e-mail s odvoláním správnímu orgánu I. stupně doručen nebyl. Žalobce okamžitě po odeslání e-mailu s odvoláním věděl, že tato zpráva nebyla správnímu orgánu doručena, měl tak čas i možnost platně doručit své podání správnímu orgánu I. stupně jiným způsobem. Je odpovědností každého účastníka řízení vybrat si způsob doručování podání správnímu orgánu se všemi jeho riziky či výhodami. Žalobcem navrhované znalecké zkoumání spamového filtru považoval žalovaný za nadbytečné.
19. V návaznosti na uvedené žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 19. 10. 2019 zamítl jako opožděné odvolání žalobce proti prvostupňovému meritornímu rozhodnutí z důvodu,
že odvolání nebylo podáno ve lhůtě do 10. 8. 2018 a usnesení o zamítnutí žádosti o prominutí lhůty k podání nabylo právní moci dne 10. 10. 2018.
20. Ze správního spisu také vyplývá, že zmocněnec žalobce Ing M. J. vznesl dne 21. 5. 2018 námitku podjatosti proti celému úřadu žalovaného a všem jeho zaměstnancům ve všech pravomocně neukončených řízeních, kde vystupoval jako zmocněnec obviněných z důvodu,
že podal proti žalovanému žalobu na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve zveřejňování jeho osobních údajů na internetu. Na uvedenou námitku podjatosti reagoval dne 25. 5. 2018 žalovaný sdělením, že X nelze považovat za námitku podjatosti ve smyslu § 14 správního řádu, protože se netýkala žádného konkrétního správního řízení a nebyly uvedeny žádné zákonné důvody tvrzené podjatosti. Řešení sporu týkajícího se zveřejnění osobních údajů zmocněnce žalobce nemá žádný vliv na jakékoliv správní řízení. Žalovaný současně konstatoval, že ze sdělení zmocněnce žalobce lze dovodit jeho snahu
o zneužití práva a maření všech správních řízení, kde zmocněnec žalobce vystupuje. Ministerstvo dopravy ve sdělení ze dne 22. 8. 2018 s postupem žalovaného souhlasilo a neztotožnilo
se se stanoviskem Ministerstva vnitra, že by měl žalovaný nezbytně posuzovat námitku podjatosti ve vztahu ke každému jím vedenému pravomocně neskončenému správnímu

řízení,
v němž vystupuje jako zmocněnec X.

V. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.
22. Soud se nejprve zabýval žalobním bodem, v němž žalobce brojil proti způsobu, jakým byla vyřízena námitka podjatosti všech úředních osob žalovaného uplatněná zmocněncem žalobce dne 21. 5. 2018.
23. Dle zdejšího soudu se nejednalo o námitku systémové podjatosti, jak ji vymezil ve své stávající judikatuře Nejvyšší správní soud, ale jednalo se o prima facie nedůvodnou námitku podjatosti všech úředních osob zařazených do struktury žalovaného, na kterou však žalovaný nebyl povinen reagovat předáním k rozhodnutí nadřízenému orgánu.
24. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře rozumí pod pojmem „systémová podjatost“ situaci, kdy v řízení existuje tzv. „systémové riziko podjatosti“, které plyne z toho, že všechny úřední osoby jsou v zaměstnaneckém či jemu obdobném poměru k subjektu, jehož zájmy mohou být v řízení dotčeny; ani v takovém případě však nepostačí k vyslovení podjatosti samotný tento poměr, nepřistoupí-li k němu další okolnosti, nasvědčující tomu, že by postoj úředních osob mohl být ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119). Nejvyšší správní soud tento typ podjatosti spojuje především s řízením, v němž rozhoduje orgán územního samosprávného celku v přenesené působnosti ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, byť uvedl, že stejné systémové riziko existuje i v případě zaměstnanců státu v postavení úředních osob (shora odkazovaný rozsudek rozšířeného senátu, bod [70]). Jedná se však ve všech případech o riziko podjatosti, které je důsledkem systému nastavení působnosti správních orgánů a povahy právních vztahů mezi těmito orgány a zaměstnanci subjektu (územního samosprávného celku či státu), do něhož jsou tyto orgány zasazeny, a v nichž zaměstnanci působí jako úřední osoby. V případě systémové podjatosti úředních osob územních samosprávných celků jde typicky o situaci, kdy úřední osoby coby zaměstnanci těchto celků rozhodují v přenesené působnosti v řízeních, jejichž předmětem jsou zájmy tohoto celku, a systémové riziko plyne z institucionálního uspořádání a povahy právních vztahů mezi územním samosprávným celkem a jeho úředníky (viz odkazovaný rozsudek rozšířeného senátu, bod [69]). Nejvyšší správní soud v recentní judikatuře výslovně uvedl, že toto riziko nelze aplikovat na oblast samostatné působnosti, neboť v ní je z povahy věci dáno, že územní samosprávný celek rozhoduje „ve své věci“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2019, čj. 2 As 151/2018-63). Podstatou systémové podjatosti je tak naplnění římskoprávní zásady „nemo iudex in causa sua“, tj. vyloučení právě onoho rizika, že nad zákonnými hledisky rozhodování převáží zaměstnanecká či služební loajalita úřední osoby vůči subjektu, o jehož zájmech je rozhodováno. Smyslem je tedy eliminace toho, aby ve věci, v níž je dán zájem samosprávného územního celku, nerozhodoval jeho zaměstnanec, u něhož je zvýšené

riziko vnějších vlivů působících na výsledek řízení. V takových případech je existence systémového rizika podjatosti sama o sobě signálem ke zvýšené opatrnosti a „podezřívavosti“ (odkazovaný rozsudek rozšířeného senátu, bod [63]) a je jistě třeba trvat na tom, aby námitka tohoto typu podjatosti byla řádně procesně vypořádána a její důvody posouzeny k tomu příslušným subjektem, v případě pochybností o nepodjatosti všech osob zařazených do správního orgánu, nadřízeným správním orgánem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 235/2017-29).

25. Dle zdejšího soudu však není důvodu pojem systémové podjatosti vztahovat na jakoukoliv situaci, v níž účastník řízení namítá podjatost všech úředních osob zařazených do správního orgánu, který vede předmětné řízení, pokud je prima facie zjevné, že obsahem této námítky není právě ono systémové riziko podjatosti. Jak již Nejvyšší správní soud rovněž judikoval, námitku podjatosti je navíc třeba hodnotit nikoliv čistě formálně, ale taktéž materiálně (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2010, č. j. 7 As 72/2010-385, nebo ze dne 10. 10. 2018, č. j. 6 As 75/2018-83).
26. Nikoliv každá námitka podjatosti je tedy bez dalšího způsobilá zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob a ve zcela výjimečných případech nikoliv každá námitka je dokonce způsobilá vyvolat postup podle § 14 odst. 3 správního řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019-34). Právě o takový případ se v projednávané věci jedná. Námitku podjatosti všech úředních osob žalovaného ve všech pravomocně neukončených řízeních, kde vystupoval jako zmocněnec obviněných X, uplatněnou zmocněncem žalobce dne 21. 5. 2018, považuje zdejší soud stejně jako žalovaný pouze za součást obstrukční taktiky zmocněnce žalobce. Žalovaný proto nepochybil, pokud námitku podjatosti vyřídil neformálním sdělením. Nadto je třeba zdůraznit, že ke dni podání námítky podjatosti, tj. k 21. 5. 2018, bylo správní řízení s žalobcem vedeno správním orgánem I. stupně, nikoli žalovaným.
27. Podstatou sporu v projednávané věci je pak to, zda správnímu orgánu bylo doručeno podání zmocněnce žalobce, které odeslal e-mailem z IP adresy, která byla na tzv. X potenciálně nebezpečných IP adres a z toho důvodu byl příjem e-mailů do elektronické podatelny správního orgánu I. stupně z takové adresy blokován.
28. Podle § 37 odst. 5 správního řádu je *podání učiněno dnem, kdy došlo věcně a místně příslušnému správnímu orgánu*. Nejvyšší správní soud judikuje, že datová zpráva se považuje za doručenou teprve tehdy, pokud je dostupná elektronické podatelně. Tedy na rozdíl od poštovních zásilek není rozhodné její odeslání, ale doručení správnímu orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2015, č. j. 7 Azs 113/2015-34).
29. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2019, č. j. 2 As 153/2018 -31, publikovaném pod č. 3871/2019 Sb. NSS, rozlišuje dvě odlišné situace sporu o doručení e-mailu správnímu orgánu a s tím souvisejících právních následků. „*Prvou je ta, kdy jedna strana (ať už je jí správní orgán nebo účastník řízení) elektronickou zprávou odešle, tato zpráva je doručena do e-mailové schránky (elektronické podatelny) strany druhé, čímž se dostane do její dispozice, a teprve poté je spamovým filtrem automatizovaně vyhodnocena jako nevyžádané sdělení a zařazena do kategorie spam, přičemž však stále zůstává v příslušné elektronické schránce adresáta a ten se s jejím obsahem může stále seznámit. Za těchto okolností dle judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že nezaregistrování takto doručené zprávy ze strany účastníka*

řízení jde k jeho tíži; stejně tak ale v případě, kdy elektronická podatelna správního orgánu přijatou zprávu vyhodnotí jako nevyžádané obchodní sdělení, a proto ji přesune do kategorie spam a dále se jí nevěnuje, musí na námitku účastníka prokázat, že se o spam skutečně jednalo, jinak je správní orgán povinen k ní přihlížet jako k řádně doručené. Druhou, v projednávaném případě nastanuvší, možností je odlišná situace, kdy jedna strana se pouze pokusí doručit elektronickou zprávu do e-mailové schránky (elektronické podatelny) strany druhé, ovšem toto odeslání se vůbec nezdaří, neboť interakce požadovaného příjemce zprávy se serverem (IP adresou) odesílatele je znemožněna díky funkci black-listu nebezpečných adres vyhodnocovaných poskytovatelem služeb

v oblasti bezpečnostních produktů, s nímž má požadovaný příjemce uzavřenu soukromoprávní smlouvu

o provozování této služby. Za těchto okolností se naopak taková zpráva nikdy nedostane do dispozice druhé strany, neboť na virtuální „cestě“ od odesílatele k příjemci je zablokována a jako nedoručená se „vrátí“ odesílateli, o čemž je tento automaticky informován.“

30. V již citovaném rozsudku ze dne 6. 3. 2019, č. j. 2 As 153/2018-31, publikovaném pod č. 3871/2019 Sb. NSS., bylo dále uvedeno, že „zablokování určité IP adresy prostřednictvím jejího zařazení na tzv. blacklist poskytovatelem služeb v oblasti kybernetické bezpečnosti za účelem ochrany elektronické podatelny správního orgánu (§ 4 zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů) není nezákonným zásahem do práv podatele, ledaže správní orgán zablokoval IP adresu svévolně.“
31. V projednávaném případě tedy podání zmocněnce žalobce správnímu orgánu I. stupně doručeno nebylo. Svědčí o tom tvrzení žalobce, že obdržel zprávu o nedoručení poté, co se pokusil předmětný e-mail s odvoláním odeslat. Soud musí poznamenat, že printscreen zprávy o nedoručení se týká jiného správního řízení, ze spisu však vyplývá, že zmocněnec žalobce takovou zprávu obdržel i ve vztahu k projednávanému případu. Nedoručení zprávy obsahující odvolání elektronické podatelny potvrdila interní kontrola e-mailové schránky X z včetně složky SPAM správním orgánem I. stupně. Kontrola nastavení elektronické podatelny u externí IT společnosti X kterou provedl žalobce, ukázala, že IP adresa X byla nalezena v X a dva e-maily odeslané dne X v X hod. a v X hod. z poštovní schránky X do poštovní schránky X byly odmítnuty. Z uvedených důvodů považuje soud za dostatečně prokazané, že podání zmocněnce žalobce správnímu orgánu I. stupně doručeno nebylo a jakékoliv další znalecké zkoumání by bylo v daném případě nadbytečné.
32. Žalobce tvrdí, že k zabezpečení elektronické podatelny proti příjmu nevyžádaných e-mailů není správní orgán oprávněn využít služeb třetí společnosti, která by určovala blokové adresy na X. Využití takových X by vytvářelo prostor pro libovůli správního orgánu při přijímání e-mailových podání. Soud opakuje s odkazem na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, že využití X jakožto jednoho z možných bezpečnostních produktů na ochranu elektronické podatelny správního orgánu je vhodný nástroj, který proporcionálně směřuje k legitimnímu cíli a jeho užití samo o sobě bez dalšího není nezákonné, ledaže by správní orgán zablokoval IP adresu svévolně. V nynějším případě se však o svévolnou blokaci IP adresy poštovního serveru zmocněnce žalobce nejednalo, neboť z odborného vyjádření IT specialisty společnosti X, a. s. vyplývá, že zmocněnec žalobce úspěšně komunikoval z poštovní schránky j X znovu dne

28. 8. 2018. Je třeba zdůraznit a žalobce ani nepopírá, že zvolený nástroj ochrany elektronické podatelny před nevyžádanou poštou ve formě X poskytl zmocněnci žalobce okamžitou zpětnou vazbu, že nedošlo k úspěšnému doručení e-mailové zprávy adresátovi.

33. Žalobce namítl, že není povinností jeho zmocněnce kontrolovat doručenou poštu, zda mu nebylo sděleno, že se doručení odesílané zprávy nezdařilo, či naopak, zda mu bylo potvrzeno správním orgánem, že doručení do elektronické podatelny bylo úspěšné. V této souvislosti soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že je odpovědností účastníka řízení, jaké komunikační prostředky ke komunikaci se správními orgány zvolí, včetně akceptace rozdílů, které z jejich povahy plynou (srov. již citované rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č. j. 1 As 214/2017-34, a ze dne 6. 3. 2019, č. j. 2 As 153/2018-31, publikovaný pod č. 3871/2019 Sb. NSS). Učinil-li účastník podání prostřednictvím e-mailu, musí akceptovat, že jsou s touto metodou doručování vedle výhod, které zmiňuje, spojena určitá rizika, která spočívají v tom, že na rozdíl od privilegovaných způsobů doručování datovou schránkou či poštou, musí účastník v případě sporu zpravidla prokázat, že e-mail byl do elektronické podatelny správního orgánu doručen (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2015, č. j. 7 Azs 113/2015-32, ze dne 16. 7. 2015, č. j. 9 As 261/2014-44, či rozhodnutí Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 2361/08 a sp. zn. I. ÚS 250/05). Uvedené závěry lze dle názoru krajského soudu vztáhnout i na zmocněnce žalobce. Soudu je z úřední činnosti známo,

že X vystupuje jako zmocněnec obviněných v řadě správních řízení a je tedy obeznámen s různými způsoby doručování podání správním orgánům. Bylo-li jeho záměrem odeslat automatizované podání odvolání v poslední den lhůty s jistotou jeho řádného doručení správnímu orgánu, mohl využít jinou metodu doručení, ať už by se jednalo o datovou schránku, kterou prokazatelně disponuje či o poštovní přepravu.

34. Žalobce považoval e-mail s informací o tom, že elektronická podatelna odmítla přijmout odvolání odeslané jeho zmocněncem, za důkaz, že se předmětný e-mail s odvoláním dostal do dispozice správního orgánu I. stupně, a spatřoval v této situaci analogii s případem, kdy adresát poštovní zásilky odmítne poskytnout potřebnou součinnost při jejím doručování,

kdy platí fikce doručení podle § 24 odst. 4 správního řádu. V souladu s uvedenou rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2019, č. j. 2 As 153/2018-31, publikovaným

pod č. 3871/2019 Sb. NSS, nelze za doklad o doručení podání považovat printscreen hlášení,

že e-mail zmocněnce žalobce nemohl být doručena adresátovi, protože IP adresa serveru uživatele poštovní schránky X byla v databázi X. Takový printscreen naopak prokazuje, že e-mail do dispozice správního orgánu doručen nebyl. Žalobci nelze ani přisvědčit, že by se fikce doručení podle § 24 odst. 4 správního řádu měla aplikovat i na doručování e-mailové komunikace. Doručování poštou má privilegované postavení zakotvené výslovně ve správním řádu a v dalších procesních předpisech, které je odůvodněno odpovědností státu za řádné fungování poštovní přepravy. E-mailová komunikace naproti tomu funguje na státu zcela nezávisle a není možné garantovat její spolehlivost. Doručování e-mailem proto nemá stejné privilegované postavení jako doručování poštou.

35. Krajský soud v rámci řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí přezkoumal i napadenému rozhodnutí předcházející rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání

žalobce a potvrzení usnesení správního orgánu I. stupně, kterým zamítnul žádost žalobce o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání vydané podle § 41 správního řádu je samostatně vyloučeno ze soudního přezkumu a může být správním soudem přezkoumáno právě až v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí správního orgánu o odvolání (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 9 As 88/2007-49, ze dne 10. 12. 2009 č. j. 9 As 47/2009-115, ze dne 10. 12. 2009, č. j. 9 As 48/2009-105, ze dne 18. 2. 2016, č. j. 4 Azs 11/2016-22, nebo ze dne 17. 1. 2019 č. j. 7 Azs 506/2018-19).

36. Ani s námitkou žalobce, že správní orgán I. stupně vydal usnesení o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, aniž by vyčkal konce lhůty pro doplnění žádosti o prominutí zmeškání lhůty, se však krajský soud neztotožnil. Ústavní soud v nálezu ze dne 1. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 40/15, na který žalobce odkazoval, uvedl, že „*principy spravedlivého, a tedy srozumitelně, důvěryhodně a rozumně vedeného procesu však nepřipouští, aby soud po stanovení časového omezení pro uplatnění procesních práv účastníků řízení postupoval v řízení dále (resp. dokonce věcně rozhodl) bez ohledu na běh jím stanovených lhůt, a tím de facto zcela znemožnil uplatnění původně přiměřeně omezených práv [srov. nálezn. sp. zn. III. ÚS 1570/13 ze dne 27. 3. 2014 (N 46/72 SbNU 521)]*.“ Žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání podal zmocněnec žalobce spolu s odvoláním dne 13. 8. 2019 prostřednictvím e-mailu bez elektronického podpisu. Dne 16. 8. 2018 odeslal správní orgán

I. stupně do datové schránky zmocněnce žalobce výzvu aby, zaprvé odstranil vadu žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání spočívající v nedostatku předepsané formy, a zadruhé aby odstranil vadu odvolání spočívající v nedostatku předepsané formy a doplnil jej

o rozsah a důvody, a to ve lhůtě 5 dnů od doručení výzvy, k jejímuž doručení došlo dne 24. 8. 2018. Již dne 16. 8. 2018 ale zmocněnec žalobce potvrdil své e-mailové podání ze dne 13. 8. 2018 tím, že jej zaslal znovu datovou schránkou, tedy odstranil vytýkanou vadu žádosti

o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání dříve, než mu počala běžet lhůta k jejímu odstranění doručením výzvy. Postupu správního orgánu, když rozhodl dne 23. 8. 2018 usnesením o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, nelze ničeho vytknout, protože svým postupem fakticky neznemožnil uplatnění časově omezeného práva na odstranění vady podání, naopak žalobce vadu odstranil z vlastní iniciativy před uplynutím správním orgánem určené lhůty.

37. Na závěr soud poznamenává, že nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho právního zástupce a požadavek na anonymizaci rozhodnutí ve věci není na místě v rozsudku vypořádávat, neboť se nejedná o žalobní body. Soud pouze na okraj konstatuje, že publikace rozhodnutí na webových stránkách Nejvyššího správního soudu není v kompetenci krajského soudu.

VI. Závěr a náklady řízení

38. S ohledem na shora uvedené soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
39. O podané žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., za výslovného souhlasu žalobce a žalovaného.

40. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
41. V souzeném případě měl úspěch žalovaný správní orgán, ten náhradu nákladů řízení nepožadoval, ostatně mu ani žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 19. únor 2020

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně